

Jan Czajkowski

Socialistisk Politik som Putins medlöpare

I Sverige publicerades föreliggande artikel först av *Ukrainasolidaritet* (Facebook) och sedan av [Svenssons nyheter](#).

En engelsk översättning kom tidigt på [European network in solidarity with Ukraine and against war](#) (ENSU) under rubriken ”Socialist Politics as Putin’s camp-follower”. Senare publicerades den även av [Europe Solidaire Sans Frontières](#) (ESSF) under rubriken ”Internationalen newspaper and the Russian invasion of Ukraine”, samt australienska [Links](#) under rubriken ”Assessing Socialistisk Politik and Internationalen’s position on the Russo-Ukrainian war”.

Den internationella spridningen är *en* anledning till att Marxistarkivet publicerar artikeln. Men viktigare är att den är en fortsättning på den debatt om Internationalens och SP:s Ukraina-linje som vi redan publicerat (se nedan). Dessutom ger det oss en möjlighet att kommentera de reaktioner som hittills kommit på artikeln. Och sist men inte minst, reser den viktiga frågor som det är viktigt att diskutera.

Samtidigt bör det påpekas att de motsättningar som dras fram i ljuset ingalunda är unika för oss i Sverige, utan de återfinns i många andra länder, även i den internationella rörelse som SP tillhör (Fjärde Internationalen)¹. Och vi hoppas givetvis att motsättningarna inte ska sopas under mattan, utan debatteras vidare.

Som framgår av den provokativa artikelrubriken kritiserar JC skarpt SP:s och *Internationalens* inriktning vad gäller kriget i Ukraina. Och som man kan vänta sig när det gäller en sådan här infekterad fråga, så har artikelmottagandet varierat.

En kommentar i *Ukrainasolidaritet* skriver: ”Briljant analys”. En annan: ”Så bra genomgång”.

Däremot var de första reaktionerna från SP-håll så oförsonliga att jag blev förvånad. En kommentar talar om ”troll-agitation” och ”politisk svinaktig hets”, utan att närmare konkretisera vad det omdömet baseras på.² Det är sorgligt om det stannar vid sådana svepande omdömen, för frågan om hur vi bör se på och förhålla oss till kriget i Ukraina är av mycket stor betydelse på både kort och lång sikt. För Europas del överskuggas det bara av Andra världskriget (för 80 år sedan). En grundlig politisk debatt borde i ett sådant läge vara av yttersta vikt.

Det har överhuvudtaget varit mycket dåligt med debatt om kriget i svensk vänsterpress. Inte nog med det, även bevakningen och analysen av kriget, dess orsaker m m har varit styvmoderlig. Kriget verkar vara en het potatis som man helst inte vill röra vid. Jag har exempelvis inte sett någon som helst kritik från *Internationalens* eller *Offensivs* sida av *Proletärens* syn på kriget och politiska linje. Alla har kört sitt eget race utan sidoblickar.

Varför? Ju viktigare en politisk fråga är, desto viktigare borde det vara att grundligt debattera den, för det är bästa sättet att komma till klarhet och djupare förståelse. Dagens svenska vänster verkar snarare lida av beröringsskräck när det gäller detta krig. Och det är inget friskhetstecken, utan snarare uttryck för opportunist, sekterism och låsta positioner. Det betyder också att fältet lämnas öppet för andra politiska krafter. Man förmår heller inte bidra till eller

---

¹ Exempelvis intar de franska trotskisterna liknande ståndpunkter som JC vad gäller vapenstöd till Ukraina m m – se t ex listan med franska undertecknare till det internationella upprop som antogs i juni 2023:

<http://utopiarossa.blogspot.com/2022/05/con-la-resistencia-del-pueblo-ucraniano.html>. Länk till svenska översättningen av upproret finns i lästipsen nedan.

² Jag kan förstå att man kan reta sig på rubriken. Men som argument för att avfärda kritiken är det inte seriöst. Artikeln argumenterar politiskt för sin ståndpunkt och om man vill bemöta den så bör man givetvis också göra det politiskt, konkret med argument.

ingripa i den debatt som förs av andra. Fortsätter det på det viset så kommer den utomparlamentariska vänstern att fortsätta sin kräftgång.

JC har hela tiden varit på hugget när det gäller att diskutera *Internationalens* och SP:s Ukraina-linje. Inledningsvis fördes debatten i *Internationalens* spalter – den debatten finns samlad här: [Debatt om Ukraina-kriget i Internationalen](#). Därefter stoppade tidningen vidare debatt, men debatten fortsatte då via ”Vänner av Socialistisk Politik”, se [Socialistisk Politik och Ukraina – debatt](#). Sedan hamnade den i *Flamman*, *Ukrainasolidaritet* och *eFolket*: [Debatt om Ukraina-frågan och Socialistisk Politik](#) och [Debatten om Ukraina fortsätter](#).

Föreliggande artikel kan alltså ses som en uppföljning till den debatten. JC:s inlägg följs nedan av en kommentar till detsamma.

MF

”Jag har ju sagt att vi är emot Rysslands invasion. Hur många gånger ska jag behöva upprepa det?”

Ända sedan kriget mot Ukraina inleddes har jag stött på indignerade uttalanden av den här typen från dem som motsätter sig vapenhjälp till Ukraina. Det gäller speciellt anhängare av Socialistisk Politik (SP), en organisation som jag själv var medlem i för trettio år sedan.

Efter 16 månader av fullskaligt krig har SP:s *Internationalen* nästan upphört med sin bevakning av Ukraina. Man vill inte ha någon diskussion i frågan eller om organisationens ställningstaganden. Jag är själv helt portad från *Internationalens* spalter och sedan några veckor tillbaka även från Facebookgruppen Vänner av Socialistisk Politik.

Men det kan ändå finnas anledning till en återblick över några av de ståndpunkter man presenterat sedan det fullskaliga kriget inleddes. Hittills har SP inte backat från något av det som skrivits av ledningen eller tidningens redaktion, och därför får man anta att de fortfarande står för allt som publicerats, även om man ibland kunnat ana vissa nyanser.

Vapenleveranser

Det är förstås bättre om man säger sig vara för att ryska trupper ska lämna Ukraina än att man hejar på Putin. I Sverige är det svårt att hitta folk som uttalat stöder Rysslands krig. Enligt en opinionsmätning från februari är det 6 procent av svenskarna som är för Rysslands seger, gissningsvis framför allt sverigedemokrater och likasinnade.

Men att nöja sig med att säga sig vara mot Rysslands krig verkar mest bli en läpparnas bekännelse. Frågan är väl om ett sådant ställningstagande får några praktiska konsekvenser. Speciellt om man samtidigt motsätter sig vapenhjälp till Ukraina, med den fantastiska motiveringen att det inte är ”en uppgift som socialister kan bära”. Som om någon hade begärt att SP skulle ombesörja vapenleveranser till Ukraina! Men tydligen anser man att det däremot är en uppgift som socialister kan bära att motsätta sig att Ukraina får vapen.

[I en opinionsundersökning från Yougov](#) ett år efter att det fullskaliga krigets inleddes var det bara 18 procent av svenskarna som instämde i påståendet ”att uppmuntra en förhandlad fredslösning för att få slut på striderna, även om detta innebär att Ryssland fortfarande har kontroll över vissa delar av Ukraina”. Det är kanske dessa som närmast är SP:s önskade målgrupp, eftersom det väl egentligen är så man måste tolka deras grundinställning?

Radikalpacifism?

Jag har tidigare utgått att det är frågan om att vara för eller mot vapensändningar till Ukraina som har varit grundläggande, det som andra ställningstaganden följer av. Att det i grund och

botten handlar om i fall man förespråkar en radikalpacifistisk inställning eller ej. Men jag har börjat tvivla på att det egentligen är vapenfrågan som legat till grund för SP:s ställningstaganden.

Om man tittar närmare på Svenska Freds, den ledande fredsorganisationen i Sverige, så anar man ett visst engagemang för Ukrainas sak och en vånda bland många av deras medlemmar över att inte kunna förmå sig att ta ställning för att stödja Ukraina med vapen. Jag skulle beteckna Svenska Freds hållning som radikalpacifistisk, även om man faktiskt säger sig vara för Ukrainas rätt till väpnat självförsvar.

På ytan är den inställning till kriget som Socialistisk Politik och dess tidning *Internationalen* intagit närmast identisk med Svenska Freds hållning. Men i själva verket är SP:s inställning betydligt mer förrädisk.

Det finns ett antal frågor man borde ställa sig för att göra en nykter bedömning av en politisk organisations verkliga inställning till kriget. Som till exempel: Deltar man i demonstrationer till stöd för Ukrainas försvarskamp? Kräver man ökade sanktioner mot Ryssland? Försöker man bidra till att sprida kunskap om ryska krigsförbrytelser?

Om svaret är nej på alla dessa frågor, då verkar eventuella krav på att Ryssland ska lämna Ukraina mest vara ett fikonlov som man gömmer sig bakom.

Och om man dessutom använder sin press för att svartmåla Ukraina genom att upprepa de centrala delarna av Putins narrativ, då tycks man snarast i praktisk handling verka för en rysk seger.

Jag ska ge några exempel på vad jag menar.

Vem är krigshetsare?

Några veckor före det ryska storskaliga angreppskriget, i januari 2022, uttryckte *Internationalen* sitt stöd till Putins ”nedrustningsförslag” från november, det som egentligen handlade om ett ultimatum till NATO och i efterhand uppenbarligen var en del av att förbereda den internationella opinionen på det kommande kriget.

Och tiden innan den fullskaliga invasionen anklagade *Internationalen* vid flera tillfällen dem som varnade för en kommande konflikt för ”krigshets” och för att sprida panik. 24 februari, samma dag som invasionen inleddes, uttalade sig SP:s styrelse på ett sätt som på ett skamlöst sätt tonar ner Rysslands ansvar för kriget: ”Såväl Putinregimen som Nato och USA har ansvar i det som sker, båda sidor har hetsat till krig som återigen visar på nationalismens blodiga återvändsgränd.”

Enligt SP:s tänkande blev alltså de som varnat för de ryska planerna medansvariga till kriget genom sin så kallade krigshets! Enligt samma skruvade logik borde klimataktivisternas varningar göra dem till medansvariga för kommande klimatkatastrofer.

Ryssland, Ukraina och NATO

Det är betecknande att i SP:s och *Internationalens* analyser av kriget efter den 24 februari var annekteringen av Krym 2014, och det lågintensiva kriget som Ryssland bedrivit i östra Ukraina sedan dess, helt frånvarande. Förutom att man som i ledaren i nr 10/2022 faktiskt oroade sig för att Ukraina med NATO:s stöd skulle kunna återta Krym!³

Eller som Håkan Blomqvist skrev i nr 15/2022:

---

³ Ordagrant skrev man så här: ”Ett Ukraina under NATO:s kärnvapenparaply kunde återta Krim och rensa Donbass och Lugansk med risk för direkt rysk konfrontation med NATO”. Hela ledaren, ”NATO – en krigsfälla”, finns i samlingen [Vänsterpress om Ukraina-krisen 11 mars 2022](#)

Men att NATO allt tätare inringat Ryssland är oomtvistat liksom att ett ukrainskt NATO-medlemskap skulle skärpa den utvecklingen. Från Putinregimens håll skulle därmed det ryskockuperade Krim och Donbass' säkerhetsläge dramatiskt försämrats. Något oacceptabelt för en regim vars självföreställning är att den orubbligt försvarar ryskheten.⁴

Man visade alltså förståelse för att Putin kände sig tvingad att invadera Ukraina för att försvara sina tidigare annekteringar. Alltså att Ukraina egentligen provocerat fram kriget genom sitt närmande till NATO, som framför allt orsakats av att Ryssland annekterat en del av landets territorium.

Det kan man kalla cirkelbevis!

Medlemskap i NATO

Men verkligheten är att ett framtida medlemskap i NATO för Ukraina inte förrän under det senaste året blivit en reell möjlighet, eftersom de stora länderna i NATO före den fullskaliga invasionen varit emot ett medlemskap. Bland annat därför att NATO:s kriterier inte tillåter att ett land som befinner sig i en gränskonflikt blir medlem.

Under årens lopp har det gjorts en lång rad opinionsmätningar i Ukraina om stödet för att söka medlemskap i NATO. Så sent som 2012 var det under 20 procent som var positiva till en ansökan om medlemskap. 2014, efter annekteringen av Krim, låg siffran på 40-50 procent. Efter den fullskaliga invasionen ligger siffran klart över 80 procent.

Kanske inget att förvåna sig över. Precis som när det gäller opinionen Sverige och Finland har Putin visat sig vara NATO:s bästa vän. Men när det gäller Ukraina spelar det för Putin antagligen mindre roll, eftersom målsättningen är att Ukraina och de som framhårdar i att vara ukrainare ändå ska utplånas som självständig nation.

I både Putins och Internationalens narrativ återkommer man ofta till ett löfte som USA:s dåvarande utrikesminister James Baker ska ha givit till Gorbatsjov 1990 om att man skulle kunna gå med på att NATO förband sig att inte utvidgas österut. Något sådan överenskommelse slöts dock aldrig – det betraktades helt enkelt inte som en viktig fråga vid den tiden.⁵

Budapestuppgörelsen 1994

Däremot kommenterar Internationalen aldrig Budapestuppgörelsen från 1994 som slöts i samband med att Ukraina överlämnade de sovjetiska kärnvapen som varit stationerade i landet till Ryssland. Där förband sig kärnvapenmakterna Ryssland, Storbritannien och USA att respektera Ukrainas gränser och att avstå från att hota landet militärt eller ekonomiskt. Märk väl att de garantier som USA och Storbritannien utlovade till Ukraina för den händelse Ryssland svek sina åtaganden visade sig vara av noll och intet värde när Ryssland annekterade Krim.

---

⁴ ”Slutreplik” ingår i samlingen [Debatt om Ukraina-kriget i Internationalen](#)

⁵ Denna fråga har länge stötts och blötts av i synnerhet den putinvänliga vänstern. Det är riktigt att Baker och (även andra) sade att man inte tänkte utvidga NATO mer. Men till syvende och sist kokar det hela ned till: *Det finns inget avtal som slår fast detta, bara uttalanden i samtal och förhandlingar.* Och om det inte finns något avtal då finns heller ingen bindande överenskommelse. Förutom detta så innehåller frågan en mängd andra aspekter som bl a rör de föränderliga förhållandena i början av 1990-talet. T ex fanns fortfarande 1990 både Warszawa-pakten och Sovjet. När Sovjet bröt samman, och därmed också Warszawa-pakten, så ändrades situationen drastiskt. För den som vill veta mer om denna komplicerade process så finns flera artiklar på Marxistarkivet. Du kan t ex börja med följande två: [Natos utvidgning i Östeuropa – så gick den till](#), och [Inte en tum, om det inte är från Lissabon till Vladivostok](#). Båda artiklarna innehåller länkar till andra artiklar och dokument.

SP och Internationalen har fortsatt att upprepa myten om NATO:s ökade inringning av Ryssland som man menar satt enorm press på Putin, något som alltså skulle varit det huvudsakliga motivet till den fullskaliga invasionen.

Då är det på sin plats att påminna om vad Putin själv tidigare sagt i samband med NATO-utvidgningen. I mars 2004 välkomnade Nato sju nya medlemmar i Östeuropa, den senaste betydande utvidgningen (efter detta tillfälle har bara Albanien, Nordmakedonien, Montenegro och nu även Finland tillkommit).

Storryska drömmar

Putin träffade Natos generalsekreterare strax efter att de nya medlemmarna accepterats. Protesterade han? Nej, han framhöll att *"varje land har rätt att välja det alternativ det betraktar som mest effektivt för att trygga den egna säkerheten"*. Ett år senare uttalade sig den ryske utrikesministern Sergej Lavrov angående Ukrainas och Georgiens rätt att ansluta sig till NATO. I en intervju med den tyska affärstidningen *Handelsblatt* den 2 januari 2005 sa han: *"Det är deras val. Vi respekterar varje stats rätt – inklusive våra grannars – att välja sina egna partners, att själva bestämma vilken organisation de vill ansluta sig till."*

Vad är det då som hänt sedan 2004-05 som fått Putin och Lavrov att så drastiskt ändra ståndpunkt? Ja, det beror knappast på någon ökad inringning från NATO:s sida, trots att Peter Widén och Håkan Blomqvist envetet fortsatt att upprepa det mantrat. Utan framför allt på Putins allt hetare önskan att i Peter den stores och Stalins fotspår gå till historien genom att utvidga Ryssland som imperium, genom att återgå till dess gamla gränser.

Det är fantastiskt att SP vägrar att inse detta eller ens kommentera det! Att göra Putin till ett påstått offer för USA:s och NATO:s skoningslösa press, i stället för att inse likheterna mellan de storryska drömmarna och Hitler-Tysklands. I stället verkar man föredra att i linje med vissa borgerliga maktteoretiker anse att Ryssland måste ha rätt att upprätthålla sina intresser på omgivande staters bekostnad, och man väljer därmed att ignorera vad folken i dessa länder själva vill. SP har redan från början klargjort att man anser Ukraina omöjligt kan segra utan direkt ingripande från USA och NATO, och därför kräver man omedelbart eldupphör, alltså att ukrainarna genast upphör med sina försök att återta sina hemorter från ockupationsmaktens kontroll.

Kärnvapenutpressning

Därför har också Internationalen kanske mer än någon annan tidning i Sverige blåst upp Putins kärnvapenutpressning som en realitet som man i fredens namn måste böja sig för. Närmast tragikomiskt blev det när Per Leander skrev i ett ledarstick i nr 47/2022 om den missil som i november av misstag slog ner på den polska sidan av gränsen mot Ukraina. Leander menade nu att *"hade det varit en rysk missil som flög in i Polen skulle det, även om det var ett misstag, i värsta fall ha kunnat eskalera till ett tredje världskrig. Det visar hur vansinnigt farligt det här kriget är och varför ett omedelbart eldupphör är nödvändigt innan något ännu värre misstag begås."*

Är det någon mer än Per Leander som tror på att detta skulle vara ett trovärdigt scenario för hur ett tredje världskrig skulle kunna börja? När det dessutom bara är Putin som har hotat med kärnvapenupptrappning? Men när det handlar om att driva kravet på "omedelbart eldupphör" verkar alla argument vara tillåtna.

SP och solidaritetsrörelsen

För ett år sedan försökte SP dra igång en alternativ internationell "fredsrörelse", The Association for a Global Left Conference for Peace, en organisation som till skillnad från det redan befintliga vänsternätverket ENSU (*European network in solidarity with Ukraine and against war*) skulle motsätta sig vapenleveranser till Ukraina.

Bland de obskyra organisationer som deltog på den ”förberedande konferens” som den nya rörelsen höll i maj förra året krävde några av dem att soldaterna på både den ryska och ukrainska sidan i kriget skulle förena sig i ett ”klasskrig” mot sina egna förtryckare. Något som de knappast själva kan ha uppfattat som realistiskt. Varför har de i så fall inte själva startat ”klasskrig” hemma i sina egna NATO-länder? Tala om märklig ursäkt för att inte stödja Ukrainas sak!

Den enda närvarande organisationen som hävdade att den verkar i Ukraina, Workers’ Front of Ukraine, var strax innan invasionens början en av undertecknarna till ett upprop från den 24 november 2021 om situationen i Donbass, där ett antal stalinistiska och putinistiska ”kommunistpartier” bland annat förklarade att ”under de senaste sju åren har Ukraina utvecklats till en verkligt fascistisk stat”, och där Ryssland kritiserades för att de inte ingripit med mer kraft i Donbass.⁶

Detta var alltså den enda ukrainska samarbetspartner som SP kunde hitta!

Efter den ”förberedande konferensen” har det varit knäpptyst om den nya ”fredsrörelsen”. Bäst så.

Demokratin i Ukraina och Ryssland

Internationalen sammantagna bevakning av Ryssland och Ukraina har till stor del gått ut på att visa att Ukraina är lika odemokratiskt som Ryssland. Alla som följt nyhetsutvecklingen med andra källor än Internationalen inser att detta är struntprat.

Medan de demokratiska inskränkningar som förekommit i Ukraina under krigstillståndet har fått en hel del spaltutrymme i Internationalen har det blivit desto mindre skrivet om den tilltagande fascismen i Ryssland, där alla protester mot kriget straffas obönhörligt. Ett enkelt gillande på sociala medier av ett budskap mot kriget kan ge fleråriga fängelsestraff.

I en situation av krig är det ofta svårt att få reda på sanningen om vad som händer. Man kan aldrig lita på att officiella uppgifter är korrekta och själva krigssituationen gör att mycket förblir hemligt och att militär information kan censureras. Men att utifrån detta dra slutsatsen att båda sidor är lika goda kålsupare är bara dumt.

Medan Ryssland undan för undan strypt all tillgång till oberoende media är informationsutbytet i Ukraina fritt, förutom exempelvis när det gäller förlustsiffror i kriget och militära trupprörelser. I Ukraina har man till skillnad från rysk allmänhet full tillgång internet. Det finns mängder av journalister från världen över som befinner sig i Ukraina och rapporterar om kriget. Den enda ”opposition” som tolereras inne i Ryssland är de militära bloggare och kommentatorer på statsstyrd teve som kräver att Ryssland ska gå ännu hårdare fram i Ukraina – som Prigozjin, Strelkov och Solovjev. Flera av ”experterna” i teve kräver att Ryssland ska attackera västeuropeiska städer med kärnvapen, något som är ägnat att ge större trovärdighet åt Putins kärnvapenutpressning.

Putins narrativ

Det är påfallande när man går tillbaka och studerar SP:s och Internationalens bevakning av Ukraina hur man gång på gång valt att upprepa Putins narrativ.

Majdan-upproret 2013-2014 var ett massivt folkligt uppror, där president Janukovitj till sist övergavs även av sina tidigare anhängare och insåg att spelet var förlorat för hans del. I *Internationalen* har man med hänvisning till att extremhögern spelade en viktig roll under upproret beskrivit Janukovitjs avgång från sitt ämbete som en ”kupp” – trots att presidenten avsattes av ett enigt parlament efter att han själv valt att fly Kyiv.

---

⁶ Denna episod som rann ut i intet, tas upp utförligare i [Socialistisk Politik och Ukraina – debatt](#)

Och *Internationalen* har vid flera tillfällen förstorat upp försöken till inskränkningar av det ryska språkets status efter Majdan för snart tio år sedan. Man har däremot knappast berört hur det ukrainska språket undertrycks med alla medel i de ockuperade områdena. Man har aldrig redogjort för Putins och hans språkrörs upprepade påståenden att Ukraina egentligen inte finns, att det inte existerar något ukrainskt språk eller någon ukrainsk historia.⁷ Eller tagit upp hur tusentals ukrainska barn kidnappats till Ryssland där de indoktrineras för att glömma sitt ukrainska ursprung och för att hylla Putin – ett solklart brott mot folkmordskonventionen, som ledde till att en arresteringsorder utfärdades mot Putin av Internationella brottmålsdomstolen i Haag.

Osanningar om partiförbud

Tidningen har förvrängt sanningen om de pro-ryska partier som förbjudits i Ukraina och framställt det som att all opposition är strypt, trots att alla de parlamentariker från de olika partigrupperingar som valdes 2019 fortsatt att verka i radan, och trots att en vänsterorganisation som Sotsialnyi Ruch öppet fortsätter sin verksamhet.⁸

Internationalen är förmodligen den röst i Sverige som hittills varit mest positiv till Amnesty Internationals rapport om Ukraina från augusti 2022, som blev hårt kritiserad för att inte göra skillnad på angripare och angripen. På *Internationalens* ledarsida tackade Åke Eriksson glatt Amnesty för rapporten. Att Ryssland med hänvisning till rapporten kunde fortsätta att hänsynslöst attackera alla slags civila mål, utan att ens behöva ursäktas, var inget som bekymrade fredskämparna på *Internationalens* redaktion. Det kan tilläggas att en intern granskning inom Amnesty i april i år mycket hårt kritiserade samma rapport som *Internationalen* hyllade.

Och varför har *Internationalen* inte nämnt något om hur ”folkets guvernör” för ”Folkrepubliken Donetsk” [Pavel Gubarev uttalade sig i början av oktober](#): ”Vi kommer inte för att döda er, utan för att övertyga er. Men om ni inte låter er övertygas så ska vi döda er. Vi kommer att döda så många som behövs – en miljon, fem miljoner, eller vi kommer att utplåna er alla”. Kanske för att man kan höra liknande uttalanden dagligen på rysk teve, så det hade väl inget nyhetsvärde?

Högerextremismen

SP har också fortsatt att sprida Putins bild av att fascistiska grupperingar skulle ha ett avgörande inflytande över det politiska livet i Ukraina. Det förtjänar att upprepas att samtidigt som högerextrema partier i det senaste parlamentsvalet i Ukraina fick kring två procent av rösterna, så fick dess svenska motsvarigheter tio gånger på stort väljarstöd i valet 2022. Och Putin och hans kleptokrater har i praktiken anammat den fascistiska högerns politik med hull och hår – något som *Internationalen* knappast har berört.

Tidningen har i positiva ordalag beskrivit ”fredsmanifestationer” i Europa som tagit ställning mot vapenleveranser till Ukraina, och gillande vidareberapporterat ståndpunkten att vapen till Ukraina bara förlänger kriget. Med andra ord, försenar Rysslands oundvikliga seger.

När en minoritet av vänstern i Berlin demonstrerade för ”fred” i samband med årsdagen av invasionen var det i armkrok med högerextremisterna i AFD och rent fascistiska grupper. Men trots att detta uppmärksammats i vanliga media, förteg *Internationalen* fullständigt

---

⁷ Se Putins tal: [Om den historiska enheten mellan ryssar och ukrainare](#) (juli 2021), [Tal 23 februari 2022](#) (förklarar separatistkontrollerade områden i Ukraina självständiga) och [Tal 24 februari 2022](#) (tillkännager den ”militära specialoperationen”). Se även [Rysslands hotfulla Ukraina-retorik](#), som är sammanställning av ett stort antal citat.

⁸ Partiförbuden tas upp i flera artiklar i artikelsamlingen [Internationell press om Ukraina-kriget 28 mars 2022](#). Se även: [Det här är männen som Ryssland ville sätta i ledningen för Ukraina](#)

extremhögerns deltagande i sin rapportering. Det är slående hur denna nyhetsvärdering skiljer sig från hur man i alla sammanhang försökt blåsa upp extremhögerns roll i Ukraina.

Svek mot vänstern

Det allra värsta med SP:s inriktning är att det är ett dubbelt svek mot de ukrainska socialisterna, speciellt mot dem i Sotsialnyi Ruch som borde vara den mest närstående organisationen. Inte bara är det oerhört nedslående för dem att se hur socialister i väst undergräver stödet till Ukrainas försvar mot en imperialistisk fiende som kämpar för att skoningslöst utplåna alla som står för ukrainskt oberoende, för demokrati, mot korruption och för socialism. Utan det allra värsta är att SP och andra vänsterorganisationer i väst genom sitt agerande stärker de högerextrema och nyliberala krafter i Ukraina, som får en möjlighet att vinna trovärdighet när de utpekar alla vänsterkrafter i Ukraina som samma medlöpare till Putin som den västliga vänstern.

Det är oförlåtligt.

Kriget mot Ukraina är inte bara en politisk fråga vilken som helst där man kan ha olika uppfattningar inom vänstern. Detta är en vattendelare, som kriget i Vietnam, liksom splittringen inom den internationella arbetarrörelsen vid första världskrigets utbrott.

Det spelar ingen roll att *Internationalen* fortfarande kan innehålla bra artiklar om vad som händer i Sverige eller i andra delar av världen. Med sin medvetet missvisande bevakning av kriget mot Ukraina har tidningen enligt min mening förlorat all trovärdighet.

Efter att ha prenumererat på tidningen i över 50 år, under ett antal år även själv sålt den aktivt och skrivit dussintals artiklar har jag fått mer än nog.

SP:s ställningstagande

Avslutningsvis, i början av det här inlägget uttryckte jag mina tvivel på att det är frågan om vapenleveranser till Ukraina som är själva grunden för de ställningstaganden som SP har drivit i uttalanden och i *Internationalen*. För om vi jämför med motiveringarna från radikalpacifisterna i Svenska Freds, så kan vi konstatera att det inte finns någon inneboende drivkraft som gjort det nödvändigt för SP att ansluta sig till Putins narrativ och förtala Ukrainas sak. Det är ett val som de själva gjort.

Jag tror alltså inte längre att SP:s ledning är några genuina radikalpacifister. De har knappast en bakgrund av att inte kunna ta klar ställning för väpnat försvar av ett land som angrips av en imperialistisk stormakt, för att i stället mana till vapenvila, fredsförhandlingar och underförstått ett accepterande av stormaktens annekteringar. Så det framstår nästan som om de därför försökt hitta på olika märkliga förklaringar till varför Ukraina inte är värt ett villkorslöst stöd.

Men – det verkar ju väldigt futtigt.

Så vad är det då annars som egentligen motiverat deras hårresande skrivelser om kriget? Den frågan överlåter jag åt läsaren av det här inlägget att fundera över.

Anders Nordström: Kommentar till JC:s Internationalenkritik

20/6 2023

1) En mycket solid, sansad och slagkraftig genomgång som JC gjort av SPs/*Internationalens* förhållningssätt till Ukraina-kriget. Jag har ju inte min politiska bakgrund i de trotskistiska stratosfärerna, men har prenumererat på *Internationalen* sedan den tidernas gryning då den hette *Mullvaden* och min bild är precis densamma. På opportunisters vanliga vis så flyter Ukraina-bevakningen lite i *Internationalen*, argument dyker upp för att sedan inte återkomma.

Därför är JCs utgångspunkt att tidningen måste anses stå för de ställningstaganden som gjorts så länge de inte tagits tillbaka både riktig och viktig. Att Håkan Blomqvist går upp i falsett och kallar en kritisk men seriöst underbyggd text som denna ”politisk svinaktiga hets” är förvånande, närmast chockerande. Liksom att han drar åt censur-hållet och kritiserar en enskild blogg för att texten ö h t publicerades. Jag känner inte HB personligen, men han gör nästan alltid annars ett balanserat intryck. Har haft ett par debatter med honom i *Internationalens* spalter (om annat än Ukraina).⁹ HB verkar närmast känna sig skärrad över den position han hamnat i angående Ukraina.

Vilket leder över till den fråga JC ställer på slutet – varför? Om man vill skapa en bred ”fredsrörelse” bakom kravet på omedelbart eld upphör, vilket skulle passa Putin men förkastas av Ukrainas regering, Ukrainas folk, Ukrainas vänster och Ukrainas fackföreningsrörelse eftersom det hindrar kampen för att kasta ut angriparna, så går man förstås objektivt sett (som vi sa på 70-talet) Putins ärenden. Men subjektivt finns det ju ingen anledning att misstro HBs eller andras avsky för Putins regim. Och att det grånande ledarskapet i SP efter mer än ett halvt århundrade i politiken plötsligt skulle konvertera till radikalpacifismen tror inte heller jag för ett ögonblick på. Så varför?

2) Minns att det i loopen för en tid sedan nämndes något om planer på ett gemensamt nordiskt vänsteragerande/uttalande kring Ukraina. Vore utomordentligt positivt. Hur går det med detta, någon? Det finns sex partier till vänster om socialdemokratin representerade i Sverige, Danmarks, Finlands och Norges riksdagar. Efter Rödts kursomläggning kring vapenstöd står alla bakom en linje som innebär militärt, politiskt, humanitärt, ekonomiskt och diplomatiskt stöd till Ukrainas försvarskamp mot en fascistisk angripare. Om detta kunde manifesteras i ett gemensamt dokument av något slag skulle det ge eko i Europisk vänster på ett helt annat sätt än när varje parti för sig från de små länder som det handlar om uttalar sig.¹⁰ Skulle bli en kraftfull motvikt till proxy-krigs-falangen i främst södra Europa.

Om detta sedan kunde följas upp av de fyra nordiska vänsterpartierna i Europaparlamentet (de norska partierna är ju av naturliga skäl inte representerade där) skulle det ge ytterligare ringar på vattnet. Och bidra till en progressiv vänsteragenda kring Ukraina inför det val till Europaparlamentet som ligger mindre än ett år fram i tiden!

Lästips

Vänstern och kriget i Ukraina:

[Med det ukrainska folkets motstånd för dess seger mot aggressionen](#) (Upprop initierat och undertecknat av ett stort antal ledande medlemmar i Fjärde Internationalen)

[Nordisk grön vänster: Solidaritet med Ukraina](#) (Gemensamt uttalande av nordiska vänsterpartier, inklusive Vänsterpartiet)

[Mot den ryska imperialismen](#) (Uttalande av Ryska socialistiska rörelsen och ukrainska Sotsialnyi Ruch)

Debatten utanför Sverige:

Internationell har det förts en livlig debatt om Ukraina-kriget. De två senaste inläggen som publicerats på Marxistarkivet är följande:

Dale T McKinley: [Internationalism och kriget i Ukraina – hyckleriet i delar av vänstern](#)

Murray Smith: [Rysslands krig i Ukraina och den europeiska vänstern](#)

Smith behandlar de flesta av de frågor som JC tar upp i sin artikel, och även en del andra, men utifrån ett europeiskt perspektiv.

---

⁹ Se artikeln ”Stöd Ukraina på dess egna villkor!” i samlingen [Debatt om Ukraina-kriget i Internationalen](#)

¹⁰ Ett sådant gemensamt uttalande finns redan, se lästipsen nedan.

Se även:

Debattsammanställning på Marxistarkivet: [Debatt om Ukraina](#)

Bloggen [Svensson](#) har haft kritiska artiklar om vänstern och kriget i Ukraina: [Vänsterns olika positioner i Ukrainafrågan](#) (4 mars 2023), [Vänstern som blev diktaturkramare](#) (23 mars 2023)

Om NATO-utvidgningen:

Gary Dagorn: [Natos utvidgning i Östeuropa – så gick den till](#)

Fred Kaplan: [”En bro för mycket” – NATO efter muren](#)